POKROK ZAPADU.

Vydáváno 1. října 1874 slove od 1. ledna 1909.

Vychází každý čtvrtek. Cena celého ročníku předplatného $2.

Vydává Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor JAN ROSICKÝ

Administrace nahoře:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

Předplatné

pro Spojené státy a Kanadu činí $2.00 na rok, $1.00 na půl roku, $0.50 na čtvrt roku. Pro Evropu $2.50 na rok, $1.25 na půl roku, $0.65 na čtvrt roku. Předplatné musí být vždy předem a platí vždy jen na určitý počet čísel. Nové předplatné počíná se vždy od počátku čísla. Peníze nechť posílají se vždy v dopisech registrovaných. Místo bankovních příkazů nechť posílají se peníze raději v dopisech registrovaných.

Objednávky:

Na objednávky "BEZ ČÍSLA" nebudeme míti zřetele. Za čísla zaslaná obyčejnou, nedoporučenou zásilkou, nebudeme ručiti. Příklad: Kdo chce 5 čísel, musí poslati 5 čísel. Kdo chce 10 čísel, musí poslati 10 čísel a t. d. Nechce-li kdo čísla vrátiti, musí nám o to napsati. Kdo nám čísla nevrátí, ani o to nepíše, musí nám za ně zaplatiti. Místo bankovních příkazů nechť posílají se peníze raději v dopisech registrovaných. Adresa: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Změna adresy:

Kdo změní adresu, musí nám napsati, kam a odkud chce, aby list posílán byl. Bez udání obou adres nemůžeme změny učiniti.

Omaha, dne 7. září 1892.

JEST-LI SEM PŘIJDE CHOLERA, BUDE toho vinen McKinley.

PRÁCE V JEDNÉ VĚCI SHODUJÍ SE demokraté s republikány, neboť všichni bez rozdílu jsme pro náležitou ochranu — proti cholee.

SVOBODNÝ OBCHOD UČINÍ PAŘ VÍR lacinějším, tvrdí demokratické časopisy, při tom ale zapomínají zároveň podotknouti, že nejlacinějším ze všeho byly by pak — síly pracovní.

NÁŠ VÝVOZ V UPLYNULÉM ROCE ZA blahodárných účinků celního zákona McKinley-ova vzrostl na nebývalou dosud výši, na $1,015,789,607. — Tedy i v ohledu tomto stáváme se zemí "billionovou."

KDYŽ PŘIJMOU DEMOKRATÉ NĚKTERÉHO Čecha na svou tiketu, je to dle českých dem. listů pokloněn českému voličstvu. Když tak učiní republikáné, je to, dle týchž listů, lep na české voliče. Podivná logika!

SENATOR ČENĚK DURAS, KTERÝ BYL vždy republikánem a zvolen před 6 lety na republikánské tiketě a stál při republikánu Van Wyckovidu posledka, podivil se dojista, když nyní se dozvěděl, že byl zvolen co neodvislý a Van Wycka zradil.

SPOJENÍM SE DEMOKRATY S ALLIANČNÍKY v mnohých státech západních zajisté protřeny budou oči republikánským voličům, kteří až dosud při straně allianční stáli, v tom domnění, že jedinkým účelem jejím zvýšení blahobytu rolnictva jest.

ÚSTAVA NAŠE PRAVÍ: "KONGRESU dává se moc: 1.) "Ukládati a vybírati *cla*, daně, dávky a akcizy, platiti dluhy a opatření činiti pro společnou obranu *a všeobecný blahobyt Spojených Států*." — A vůči tomuto zřejmému znění ústavy praví demokratická platforma, že "vláda spolková nemá žádné ústavní moci k ukládání a vybírání cla."

DLE DOCHÁZEJÍCÍCH ZPRÁV ÚŘADních možno tvrditi, že letos opětně značná poptávka po pšenici americké bude, čímž i dobrá cena její bude zajištěna. Dle úřadních zpráv evropských odhaduje se, že spotřeba pšenice v Evropě bude o plných 170,000,000 bušlů větší než úroda a schodek tento musí z větší části přebytkem americkým ubražen býti.

MCKINLEY-HO ZÁKON JE DLE DEmokratů čínskou zdí. A hle, tou čínskou zdí prošlo v minulém roce úředním *sem*, do Soustátí předmětů v ceně o 38 milionů více a odtud předmětů v ceně o 172 milionů více než pokud ta čínská zeď nebyla. A toutéž čínskou zdí předmětů clu nepodléhajících v ceně o 192 milionů více než loni. Ta čínská zeď byla demokratická lež.

MEZI DEMOKRACIÍ SEVERNÍ A JIŽNÍ není za dnešních dnů žádného téměř rozdílu, neboť všichni vedeni jsou jedním cílem — že domoci a udržeti se chtí v nadvládě i v těch státech, v nichž se skutečné menšině se nalézají. Jedině různí se v prostředcích, jimiž dosáhnouti toho chtí — neboť kdežto demokraté jižní udržují se při nadvládě pomocí násilností, dociliti toho chtí demokraté severní pomocí gerymandrování.

KLAMNÝM JEST TVRZENÍ DEMOKRAtických listů, jako by ochranné clo vedlo k soustřeďování bohatství v ruce několika jednotlivců, neboť účinky jeho jsou právě opačnými. Že ochranným clem značné sumy peněz mezi ty nejširší kruhy rozvrhovány jsou, toho nejlepším důkazem jsou nám výkazy spořitelen a výpomocných spolků stavebních po celé zemi, v nichž stále rostoucí úspory dělnictva zaznamenávány jsou. Ovoce ochrany celní připadá na prvém místě tomu, kdož v potu tváře chléb vezdejší si vydělává a že tvrzení toto pravdivým jest, doznati musely i mnozí z nejpřednějších demokratů. Vždyť i sám senátor Carlisle doznává, že blahobyt dělnictva amerického nikdy dosud většího nebyl, než od času přijetí zákona McKinley-ova.

KDYŽ CHAMPION LHÁŘŮ OD SLOVANA Am. již lháním jmen lid proti Rosickému vymýtiti si nemůže, tvrdí, že prý nepoužil Rosický Slovanu mi "Bohemian Voice", ani cirkulář. Předseda Nár. Výboru má v ruce seznam časopisů, jimiž Voice posílán byl a snadno se přesvědčí o nejnovějším lháři champion lháře. Pan J. E. Kronpa, který shromáždil obálky s obálkami, dokáže, že byl 1/2 Slov. Am. jako ostatním emisím. Nest!

DLE ZPRÁV ČÁSTEČNÝCH NEW YORKSKÉ úřadovny statistické zvýšena v porovnání s rokem 1890 v onom okresních školách ve státě New Yorku měsíčně během roku 1891 o $6,277,915.79 a jelikož jest to zpráva úřadní, vyprávěná úředníkem demokratickým, nemůže o pravdivosti udání onoho snad dost málo pochybováno býti. — Jak pak faktum toto vyhovuje nyní demokratické časopisy, jež neustávají čtenářstvo svému do očí opáčí lež, že zákonem McKinley-ovým mzda dělnictva zdejšího snižována jest?

ZE POLÁCI S VĚCMI NÁSOUSEDNÍ daleko před námi v nové této vlasti naší stojí, ukazuje se opětně a sice národním zjevem původ polských, který již v polovině září v Milwaukee oslavován bude. Mezi námi učiněno sice ve směru tom také již značné kroků, leč každý pokus podobný rozbil se o národní naší "ctnost", osvědčenou již "svornost" slovanskou, která nedovoluje nám spěchem důstojným před tváří veřejnost americké vystoupiti. V ohledu tom mnoho ještě jest nám od národností jiných se učiti.

ŠESTÁČKOVÁ SBÍRKA, KTERÁŽ, JAK již jsme oznámili, demokratickým "World"em new-yorským ve prospěch demokratické bídě kampaně zahájena byla, jde, jako vše v New Yorku podniknuté, jen zvolna ku předu, neboť během tří týdnů, vzdor tomu, že sbírka zahájena dary v obnosu ze $16,000, sešlo se všeho všudy sotva $23,000. Půjde-li to stejným krokem ku předu, možná dost, že v presidentském zápase v roce 1896 nalézati se bude ve fondu onom konečně dost, aby korruptní Tammany uspokojena a za práci svou náležitě odměněna býti mohla.

ZPRÁVY, Z OBCHODNÍHO SVĚTA AN-glického sem docházející, jsou přítomně tou nejlepší cestou k dokázání nespolehlivosti časopisů dem., neboť ony plně vyvracují tvrzení, v časopisech oněch dříve uváděná. Tak přinesena minulého týdne zpráva, oznamující, že "několik továren na cínovaný plech v Anglii zastavilo práci a 10,000 zaměstnávaných tam dosud dělníků zbaveno tím práce a značná část jich obrátiti se chce do Ameriky, aby tu zaměstnání si nalezla." Co pak si nyní pomysliti musí čtenářstvo o takových časopisech, jež tvrditi mu nepřestávaly, že cínovaný plech v této zemi vyráběn býti nemůže?"

KDYŽ DOKÁZÁNO BYLO LISTŮM DEmokratickým kterak lhali, zase lhali a opět lhali, svým čtenářům když tvrdili, že vznikl uhelný trust následkem cla, když bylo jim dokázáno, že trust uhelný je pouze na uhlí *tvrdé*, na které není clo, kdežto na uhlí měkké, na které je clo, není trust žádný, nedoznali pravdy, lhou ale jiným způsobem dále. Je prý na všechny (!) druhy uhlí, které mohly by s tvrdým (anthracitovým) soutěžiti, uloženo clo a tím vydání jsme prý majitelům dolů na milost. Jestli pak je čtenáře tak vrtohlavého, by uvěřil té lži, že by tvrdé uhlí mohlo býti měkkým nahraženo. Clo na měkké uhlí, 75 c. je ode dávna a kdyby bylo pravda, co dem. listy lhou, proč pak uhelný trust založen byl teprve nedávno, když demokratické zákonodárstvo státu New Jersey mu to umožnilo?

PAN OLŠAN VYKLÁDÁ V P. I. JAK by chtěl mít školy zařízeny. Dobrá! O tom má každý svůj svůj náhled a my nemáme o tom sporu. O to se nejedná. Oč se jedná, je toto: Pan Olšan namítnul, že by ústřední vláda měla nechat humbugu celního a hleděti si školství. My jej upozornili na to, že vláda ústřední nemá co do našeho školství mluvit, že to je záležitostí lokální a státní. Když původní státy neb obce americké se usnesly utvořiti Unii, spojili se v jeden celek, učinily to za jistými cíly a propůjčily vládě toho celku jistá práva, k dosahování těchto cílů. Ostatní všechna práva, která v ústavě nejsou vytknuta, ponechaly si státy výslovně samy. Mezi právy ústředních vládě postoupenými není právo spravovati naše školství; to právo si podržely státy pro sebe. Proto bychom rádi věděli, jak si to asi pan Olšan představuje, kterak by vláda ústřední (kongres) mohla podnikati něco, k čemu právo nemá a k čemu by jednotlivé státy nikdy nesvolily. To je oč se jedná. Až to bude rozluštěno, pak můžeme jednat o tom, jak vlastně to školství upravit. Dívná věc, že naši allianční přátelé nedovedou se přidržet věci.

JEST SKUTEČNĚ ZVÝŠENÍ, JAK VEliké množství čtenářů demokratických posvrsla to falešnou hru, kterou jeho šampiony s ním tropí. Vezměme za příklad Slavii: Ta před 5 lety nazývala lháním každého, kdo tuto pravdu, že demokraté chtí zrušiti ochranného cla. Nyní ale hovoří Slavie pro svobodný obchod a shy to drobet zakřivlovala, citoje některého moudrce, který prý řekl: (ať to byl flek nebo ne) "Pravil-li kdo, že za dvacet let mužové své názory nezmění, tomu řekni že je blázen." Toto moudrcovo není ale úplným. Aby bylo úplným, dlužno doplniti jej asi takto: "Kdo ale své přesvědčení mínil bez příčiny a proti rozumu, je krátkým blázen." — Změna přesvědčení z poctivého důvodu, z poznání, že byli jsme v klamu, jest místná, ba chvályhodná. Ale co můžeme říci o změně smýšlení Slavie? Osvědčilo se snad ochranné clo zhoubným a zkázonosným po minulé dva roky, tak aby bylo příčiny je odsuzovati? Nikoliv! Naopak, ono osvědčilo se prospěšným. Výbor kongresní, sestávající z demokratů a republikánů, tak svědčí. Dem. statistik státu N. Y. tak svědčí. Každý to ví z vlastního přesvědčení. Zkušenosti minulých dvou roků dokázaly nezvratně, že ochranné clo je prospěšným, třeba i nebylo lékem universálním proti každému zlu, i choleře a tudíž od *rozumných* lidí by bylo k očekávání, že budou hořiti pro ochranné clo a ne proti němu.

NÁŠ KONSUL PRAŽSKÝ PODAL ČTvrtletní zprávu svou o poměrech dělnických v Čechách, kterouž končí: "Inspektor Feyerfeyl podnikl minulý rok podrobné vyšetřování poměrů dělnických a nabyl zajímavých statistických fakt. Vyšetřování zahrnuje 8,770 rodin dělnických, s 38,245 osobami, žijících v 108 obcích. Z celého počtu osob v těchto rodinách vydělává 23,548 osob. Roční mzda jimi vydělaná obnáší 2,731,200 zlatých, čili průměrem 116 zlatých každý ročně. Inspektor popisuje domácnost dělnických tříd v jeho kraji a poskytuje temný a smutný obraz a týž platí o poměrech stavu dělnického vůbec. Dle jeho náhledu, v kraji budějovickém, který tvoří jižní část Čech a poskytuje hojné zdrojů přírodních k průmyslovému rozvoji, je potřeba více a rozmanitějšího průmyslu, více kapitálu a více podnikavosti." — Tak zní zpráva konsulátní, úřední. Není to zpráva konsula, nynějšího, který by snad mohl být podezříván, že temněji kreslí stav dělnického lidu v Čechách než ve skutečnosti je, nýbrž je to zpráva konsula *Jonáše* datovaná dne 1. července 1889 a obsažena v konsulárních reportech v knize č. 107, za srpen 1889, strana 537. A týž Jonáš, který přesvědčil se tam, že dělník tamější vydělává průměrem 116 zlatých, asi 40 dol. *za celý rok*, dovolil si čtenářům Slavie odporučiti svobodný obchod, zrušení ochrany celní a vystavení našeho vlastního lidu soutěži "čtyřicetidolarového ročně" dělnictvu evropského. A při tom se ani dost málo nečervená. Bože! To je "adamantový" cheek! Jen aby se o něm nedověděl náš A. K. Walla!

Dobrota a špatnost.

Co z toho si vyvolíte? Zdá se, že někteří lidé dávají spíše přednost poslednějšímu stavu jater než prvnějšímu. Oni neustále doktorují se různými prostředky pročišťujícími, jež úplně žádné ceny co pročišťovatel jater nemají. Hostetters Stomach Bitters jest úspěšným očekancem všeobecné obliby lidu a přec, ač tak všeobecně oblíbenou a známou jest, jsou nešťastníci, kteří i na dále ještě užívají drastické ony léky dnů minulých. Na intelligentní část obecenstva mají dobře známé a dlouho zkoušené vlastnosti této Bitters náležitého vlivu. Rozum veden býti by měl zkušeností při léčení se. "Nejlepším vůdcem nohoum našim měla by býti světlina zkušenosti", pravil velký jeden vlastenec na počátku doby revoluční a výrok tento oplývá moudrostí. Po více jak třetinu století Bitters této denně dostávalo se schválení lidí, trpících nemocí jaterní, malarií, zácpou, revmatismem, nemohoucností a nemocemi, nezdárlivost provázejícími. Poslední dobou ukázala se býti a též úplně schválena byla jakožto lék proti chřipce.

DO CHICAGA!

Upozornění.

Nově založená podporující Unie měřičů a dělníků pracujících ode dřeva čítá již nyní 60 údů a odbývá své řádné schůze v *K. Tuchmanu* v čísle 427 18. ulice, a sice každou 1ní a 3tí neděli v měsíci, vstupné 25c., měsíční příspěvky 25c., podpora v pádu nemoci nejméně $3. Unie tato jest založena na pevných základech jako ostatní unie: malířů, truhlářů a j. Veškeré unie české v Chicagu přispěly svou pomocí přispěti. Povinností každého dělníka pracujícího v oboru této práce jest, nechat se zapsati do této unie, an to jeho vlastní dobru vyžaduje. Proč čeláte a přijďte všichni. O charter jest již zažádáno.

V úctě zve VÝBOR.

Kdo platí clo?

Demokraté po všechna ta léta, co otázka tato byla rozbírána, dovozovali a dovozují, že clem všechno vlastně se zdražuje. Jednotlivá z obvyklých jejich argumentů jest, že clem cla přináší se bez výjimky ku své přirozeného cíle a svého účelu, přivezené i zde vyrobené prodávk se o clem cla drahé. A tuť se rozumí, že ta zvýšená cena musí platiti spotřebovatel, a tolik je clo, přivezené i zde vyrobené prodávk se o clem cla drahé. A tuť se rozumí, že ta zvýšená cena musí platiti spotřebovatel, a tolik je clo, ovšem, ochrání, nejen v zájmu pokladny státní, nýbrž též v zájmu odbytného cíle chráněného továrníka.

Nemůžeme-li, že jste pravil nepopírovati to nemůže zdravý, kterýž se může dostavit přijetím zákona McKinleyho, jest to pohotově číselně důvod tak přesvědčující, že to musí nahlédnouti i ten nejtupější, že clo je daní, kterou platí spotřebovatel. Uhání se stále za cukr a řekne se: Ejhle, clo na cukr zvýšeno o 2 centy a právě o tolik je cukr levnějším; dříve jste platili 7—8 centů za libru, teď 5—6.

Svatá pravda a to by měl končit všechen argument!

Avšak každá věc má svůj rub a líc a obrátíme-li si ten demokratický rub celní na republikánský líc, můžeme snadno, jak jsme tím rubem klamání.

Není clo jako clo. Demokratické clo je jiné, než republikánské clo a co demokraté o *svém* clu praví, jest čirá, rýsá pravda. Však když se tvrdí totéž o *republikánském* clu, není to pravda!

Což, jaké je to demokratické clo a jaké je *republikánské* clo?

Kdo to demokratické látcření na to zpropadené clo pilně čte, musil by se domnívati, že oni vlastně demokraté žádné clo nechtí. Kdož pak by chtěl být samovolně okrádán? Kdož by chtěl být oloupován? Však ale demokraté volky nevolky musí chtíti. Oni ví, že vydání naší ústřední vlády kryta býti musí a jestli nemají být ukládány za tím účelem přímé daně státům, že část vydání toho krýti musí clo, kdežto ostatek kryje daň z kořalky, piva, tabáku atd. To jsou *jediné* zdroje příjmů vládních. Proto volky nevolky musí demokraté připustiti clo. V letech dřívějších sice uznávali, že když již clo ukládáno býti má, dlužno je ukládati tak, aby přiležitostně chránilo lépe placenou práci americkou proti levnější práci evropské. Však od té doby, co před šesti lety tehdejší president Cleveland prohlásil clo za loupež na občanstvu páchanou, bříželi se čím dále tím více svobodnému obchodu, až konečně letos odhodili škrabošku a prohlásili se proň rozhodně a zároveň odsoudili clo ochranné co neústavní.

Což, co jest ten svobodný obchod, to clo k vůli příjmu pouze, to clo demokratické? Clo k vůli příjmu pouze ukládá se na takové předměty neb výrobky, jakéž bychom my zde pouze jen nějakým umělým způsobem vypěstovati neb vyrobiti mohli, ku příkladu na plodiny tropické, které bylo by s těží i ve sklenníku vypěstovati, jako koření, kávu, atp. Clo takto uložené působí právě tak jak demokraté ujišťují, totiž, zdražuje předměty takové. Toť se ví, že národové, od nichž ty předměty kupujeme, nejsou tak na hlavu padlí, aby cenu jich snižili k vůli našemu clu: oni prodávají ty předměty za nejvyšší tržní cenu a ten, kdo je sem přivází, musí na ně zaplatit clo, jež arci k ceně přirazí.

Však zcela jinak, ba zcela naopak, působí clo ochranné, clo republikánské.

Republikáné, tak jako demokraté, uznávají nutnost toho, aby část potřebných příjmů vládních plynula ze cla. Při tom však pozorují a uvažují poměry země a obyvatelů. A co tu shledávají? Shledávají, že země tato bohatá je na všechno! Bohata jest svým přírodním bohatstvím, bohata je rudami, bohata je uhlím, bohata je petrolejem a bohata svou vynalézavostí. Ze štědrých darů přírody, jimiž země tato nadána jest, těží každý její obyvatel a věru, že poměrně nejvíce musí práce. Viděli jsme jak žijí boháči ve staré vlasti a vidíme jak žijí zde a věru není velký rozdíl mezi nimi. A jestli přece, tedy shledáme, že tam žije pohodlnější a bezstarostnější než zde, že zde i ten boháč musí sám péči vésti o jmění své, nechce-li, aby o ně přišel. Však porovnejme život mu. Že práce zde a tam! Kdo se osmělí tvrdit, že zde nežije pohodlnější a lidštější život než tam! Zde lépe bydlí, lépe se šatí, více požitku si přeje, než tam. To jest nepopíratelno.

Aby to mohl, musí vydělávat větší mzdu se strany jedné a míti co nejlevnější životní potřeby se strany druhé. A to docíluje se *republikánským* clem, clem ochranným, které ukládá se na takové předměty a výrobky, jaké zmíněné přistupujeme s výrobky, kdekoliv na druhé straně bez cla připustiti se takové jiné předměty, jež zde na žádný pád vyšperovati neb vyrobiti nemůžeme a jež by proto clem zdražovány byly.

A což nezdražuje clo ochranné předměty zde vyráběné? Nikoliv! Ono je opět činí levnějšími s ohledem k tomu, umožňuje mnohem rozsáhlejší výrobu, mnohým lidu, aby si jich opatřili.

Demokratické šampiony, jak z krale patrno, rády tvrdí, že *každé* clo, tudíž i ochranné, přináší se ku zdražení předmětu. Však to je klam. V poměrech uložené clo a v některých případech do nějaké míry to může být pravda, že pravidlem to na žádný pád není. Kdyby to bylo pravdou, kdyby to bylo pravidlem, pak byly by nemožnými případy jako následující:

Na plech bylo před 14 měsíci zvýšeno clo z 1 centu na 2.2 c. na libru, avšak plech prodává se teď tak levně, jako drátky.

Na perleťové knoflíky bylo zvýšeno clo před 23 měsíci desetinásobně avšak ony prodávají se levněji než dříve.

Na drátěné březky je clo 3c. na libru, ale ony se prodávají ve velkém levněji než za toliko.

Na kalikot jest clo 5 a 6c. na yard, ale ono se prodává levněji než za toliko a sta a sta předmětů clem chráněných jsou levnější zde než jinde. Kdo neví, že může koupiti obuv, šatstvo, nábytek, domácí potřeby, stroje všelijaké, slovem skoro vše co člověk potřebuje levněji zde, než kde jinde? A přece všechny tyto předměty podléhají clu. Kdo platí clo na tyto a všechny podobné předměty? Nikdo, když jednou průmysl v těch oborech zde vzniklý a se rozmohl, tak že evropskému, vzdor tamější lacinější práci, vzdorovati může. Pak kupujeme takové předměty zde levněji, než mohli bychom za hranicemi a penize zůstávají v oběhu mezi námi a na předměty takové ovšem clo nepatříme.

Jestli jsou snad některé předměty, jež by na čas clem zdraženy byly, jest to pouze jen v zájmu celé země a to musí uznati každý přemýšlející člověk, že když musí clo ukládáno býti, an příjem z něho je nezbytným, lépe, aby uloženo bylo tak, by zemi prospívalo, než aby bylo obtížilo.

Kdo o věci přemýšlí, musí přijíti nevyhnutelně k následujícím závěrkům:

Clo k vůli příjmu, clo, jak demokraté je chtí, jest daní, jejíž každý cent musí zaplatiti občanstvo.

Clo ochranné z pravidla jen z počátku se platí, než se zmůže průmysl onoho oboru zde tak, že pak se nic více z oboru takového nepřivází a ovšem pak také žádná "daň" neplatí.

Poplach v táboře demokratickém.

Jako bomba účinkovala v táboře demokratickém zpráva new-yorkského státního komisaře statistiky práce, Chas. F. Pecka, minulého týdne uveřejněná a o účincích ochranného cla na průmysl a pracovní síly americké pojednávající. Peck jest demokratem pravého zrna a do nynějšího úřadu svého byl ustanoven již tehdy, když Cleveland guvernérem státu New Yorku byl a tudíž zajisté nikým nemůže podkládán mu býti úmysl, jako by snad úřadního postavení svého ve prospěch strany republikánské zneužíti by chtěl, neboť pravdou jest pravý opak toho. Doznávat Peck na počátku zprávy své, že vyšetřování ve směru tomto zahájil hned v prosinci 1890 a to v tom domnění, že výsledkem jeho bude opodstatnění tvrzení demokratického, jako by ochranným clem zájmy dělnictva amerického poškozovány byly. "Chopil jsem se vyšetřování otázky celní," praví v úvodu ku své zprávě," poněvadž otázka tato jest té největší důležitosti pro třídu dělnickou, v jejížto zájmu úřadovna tato zřízena byla. Jsem demokratem — hillovým demokratem, chcete-li — a započal jsem vyšetřování v tom přesvědčení, že stanovisko demokratů v otázce celní opodstatněno bude. Prvé zprávy dostal jsem z oboru hedvábnického a ty v domnění mém mne opodstatňovaly. Leč musím doznati, že zpráva celková není v souhlase s demokratickou platformou, pokud se otázky celní týče. Mou povinností co úřadníka státního, jest, podati zprávu o stavu věcí tak, jakým jsem jej býti nalezl a ne jakým jakožto stranící političtí míti jej bychom si přáli." V dalším vyvrací tvrzení řečníků demokratických, jež na faktech se nezakládají, neboť kdežto ku př. guv. Campbell tvrdí, že celním zákonem McKinleyho mzda ani jediného dělníka zvýšena nebyla, shledáno a dokázáno vyšetřováním tímto, že jedině ve státu New Yorku mzda následkem zákona onoho 285 tisícům dělníkům zvýšena byla.

Celkem zvýšena dle zprávy této mzda v r. 1891 oproti 1890 o 6,277,915 dolarů a výroba o 31,315,120 dolarů a jelikož výsledkové tato výhradně na obvod státu New Yorku obmezeno byla, znamenají čísla ta pouze malou část toho, co ochranným clem v onom tom jsme vystěhali.

Jak velkou důležitost komisař statistiky přikládá výsledkům vyšetřování tohoto přikládá, svědčí bez nejlépe z vlastních jeho slov, jež vzhledem k tomu za zpráví své uvádí. Praví:

"Ze všech těch otázek, jež během dosvědčení úřadovny této prozkoumány byly, žádná nemá větší váhy na blahobyt třídy dělnické a žádná neposkytla totik cenných a snadno pochopitelných fakt vzhledem k rozvinování se otázky národohospodářské, jako otázka celní. Otázka celní, neboť si toto skládání jest "k váli přijmu pouze" či "na ochranu amerického průmyslu a amerického práce," jest otázka tak důležitou, že by se nejdůkladnější šetřením americkým prozkoumávána býti měla. Až zpráce tato výhradně na stát New York se obmezuje, přec z výsledků jejího snadno i na poměry, jež ve všech částech Spoj. Států, kdež nějakých průmyslových podniků stává, panují. S výjimkou obmezeného počtu velkých odvětví průmyslu, žádný stát v Unii neposkytuje tak vděčné pole k vyšetřování statistickému, jako stát New York. V hranicích jeho nalezneuti možno ten největší počet závodů, ty nejrůznější obory průmyslu a největší počet zaměstnanců a námezdních dělníků ze všech 44 států amerických. Nechť si tudíž sebraná data statistická ukazují vzhledem k účinkům ochrany celní na pracovní síly a mzdy v New Yorku cokoliv, to samé vším právem řečeno býti může i o ostatní zemi."

Samo sebou se rozumí, že neočekávaná zpráva tato způsobila v táboře demokratickém nemalý poplach, neboť, místo ospravedlnění zásad, v demokratické platformě projevených, ospravedlněny zattím zásady strany republikánské a co horšího, ospravedlnění toto vyšlo z pramene čistě demokratického, tak že demokratickými listy v pochybnost bráno býti nemůže. Z toho, že zpráva tato na veřejnost dána byla, lze souditi, že Peck jest mužem poctivým, který u vykonávání povinností svých stranickostí veden není, neboť kdyby býval veden záměry stranickými, zajisté by býval výsledek vyšetřování, když viděl, že pro stranu demokratickou příznivé nedopadnul, jednoduše potlačil, po způsobu listů demokratických, kteréž vzdor tomu, že nesčetné jejich lži o účincích zákona McKinleyova nesčetnékráte vyvráceny byly, tyto neustále opakují a pravdě průchodu nedávají.

Každý dělník a každý volič měl by výsledek tohoto vyšetřování demokratické úřadovny náležitě uvážiti, neboť jím nevyvratitelně dokazována jest prospěšnost ochrany celní co jediného přostředku, jímž stávající podniky průmyslové v této zemi síleny a vznikání nových podporováno býti může, a zároveň i dokázáno, že ochranou celní mzda a tím i blahobyt dělnictva amerického zvyšován jest, byť by i tlampačové demokratičtí sebe vytrvaleji pravý opak toho tvrdili.

Demokratické státní nominace.

Státní sjezd demokratů ustavil celkem obstojnou ticketu, ač čeští voliči nemají žádnou zvláštní příčinu pro ni horovati. Na všechny národnosti vzat tu ohled, všem dopřáno bylo místo, jen na Čechy zapomenuto. I Poláci, jichž není ve státě ani třetina co Čechů, nabyli od sjezdu uznání, však Čechové ne.

V čelo lístku postaven J. Sterling Morton, muž jinak schopný, ale známý nepřítel všeho co přistěhovalým; jen hlasy přistěhovalců jsou mu vítanými; a hlavně nás Čechy má v lásce a staví nás ještě pod Čtyřany.

Senator S. N. Wolbach, Němec z Grand Island, je dobrým kandidátem pro úřad náměstka guvernéra; F. N. Crow, z Hastings, jednatel McCormickův, ucházel se o nominaci pro úřad sekretáře státního hned před dvěma roky a letos ji docílil. P. F. Sullivan, navržence pro úřad pokladníka, jest red. časopisu Progress ve West Point. J. A. Hornberger, navržence pro úřad školdozorce, jest zkušeným učitelem z Norfolku. Matthew Gering jest mladý ale bystrý advokát platte mouthský, rodu německého. Pro úřad pokladníka navržen byl Švéd, Andrew Beckman, bankéř z Tekamah. Za komisaře obecných pozemků navržen byl Jacob Wiggins, z Hayes Co. Za presidentského volitele navržen mezi jinými též X. Piasecki, Polák z Howard Co.

Každý, kdo zkusil Dostalových prášků proti bolení hlavy, nepřeje si nikdy jiný prostředek.

Harrisonův přijmací list.

Jak již obyčejem, odpovídá prezidentu Harrisonu na oznámenou mu výborem nominaci presidentskou, otevřeným listem, v kterémž, dle obvyklého způsobu, projednává o politických otázkách této kampaně, doplňuje tak onoho, konečně obšírněji a důvaze tak vlastně toho ku zapadení zápasu.

Přijmací list Harrisonův je spis ohlédnající nás obyčejně z nového onu, jej dnes již v plném světě pohledu, ze nejvíce všem zajímavý celého byl. Musíme se proto obmeziti na výtah, ponechávajíce si uveřejnění v plném znění na budoucnost.

Na první místě a to právem, staví president otázku bankovní. Upozorňuje, že měna papírová strany republikánskou zavedena byla a je první bezpodmínečnou a jistou měnou papírovou, kterou země tato kdy měla a připomíná neznáse a ztráty, jaké působila měna papírová dle systému demokratického, o jehož znovuzavedení demokraté opět usilují.

Pak pojednává o našem plavectví a ztrátách, který náš obrovský obchod trpí tím, že musí cizím lodím za dopravu námořskou platiti. Loďstvo jiných zemí vzmohlo se pouze jen proto, že dostávalo se mu přímé i nepřímé podpory vlád a chceme-li my s ním zápolit, chceme-li aby i ta se vzmohlo, musíme touž cestou kráčeti. K tomu cíli přijat byl zákon kongresem padesátým prvým, nabízející povzbuzení lodím, aby pluly pod americkou vlajkou a již za $7,400,000 lodí amerických bylo postaveno, aneb se staví, pod vlivem toho zákona. Demokratická platforma o tom mlčí, demokraté proti tomu brojí a kdyby šlo po jejich, opět neměli bychom lodi, na jichž stožárech by vlál prapor americký.

Jiný velice prospěšný zákon, o který hlavně p. Blaine velice usiloval, je zákon reciprocitní. Až teprvé krátkou dobu v platnosti, rozmnožen jím obchod se zeměmi, s nimiž vzájemnostní smlouvy byly uzavřeny, o celou čtvrtinu, s Brazilií o 11 proc., Kubou o 55 proc., Porto Rico 34 proc. atd. Předseda společných obchodních komor v Anglii při sjezdu v minulém březnu uváděl, že Anglii ubylo obchodu 25½ mil. dol. následkem naší reciprocity. A toto blahodárné od samého počátku zařízení, které pro budoucnost jest tak mnohoslibným, chtí demokraté zrušiti.

S ochranou celní shoduje se president úplně. V demokratické konvenci doznala většina komise pro usnesení, že ochrany celní jest zapotřebí, navrhujíc článek toho smyslu, avšak článek ten poražen a strana demokratická postavila se na stanovisko výstředně proti ochranné. President pak uvádí některé prospěšné výsledky celní ochrany a upozorňuje, že clo ochranné nepůsobí co břemeno, nýbrž jest výhodným.

Republikánské stanovisko v otázce peněžní schvaluje president cele. Jest totiž pro měnu dvojitou, zlatou i stříbrnou, v patřičném poměru.

Pak přichází k zákonu "násilnickému", o němž některé dem. listy tak rády blábolí. Připomíná, že v minulém svém výročním poselství ku kongresu vyslovil naději, vůči vzmáhajícím se stížnostem na bezpráví páchaném na voličstvu tím neb způsobem, buď potlačováním hlasů některé třídy, buď nespravedlivým rozdělením státu, že sestavena bude komise, která by navrhla cestu nějakou k nápravě těchto praktik, kteréž jsou svobodě nebezpečnými. Nejnovější opět v Alabamě osvědčilo se, že většina podlehla menšině a republikánské heslo "Svoboda volební a poctivé čítání hlasů" ozývá se nejen v řadách republikánů, ale i v jiných. President hodlá kongresu opět odporučiti zřízení nestranné komise za tím účelem.

Pak připomíná president, že se zákon o úřednictvu přísně zachovává; o školní otázce praví, že náš systém školní nemá za účel, obmezovati přirozené právo rodičů, aby dali dítky učiti kde a jak chtí; upozorňuje na prospěšné výsledky odboru zemědělského; dovozuje potřebu a nutnost průplavu nicaraguanského; poukazuje s uspokojením k výsledkům naší politiky zahraniční; tklivě vzpomíná zásluh vysloužilců; odsuzuje nezákonité srocování se; dovozuje potřebu dohlídky nad přistěhovalci; připomíná zrůst našeho obchodu a průmyslu a končí upozorněním, že změna osobnosti u vlády je věcí vedlejší, snahy a zásady stran věcí hlavní. Demokratická strana chce zrušit ochranu celní, reciprocitu, zrůst loďstva a naší bezpečnou měnu, kdežto snahou republikánské strany je zabezpečení stálého vývoje, zrůstání nových továren, nových trhů, nových lodí.

Trpíte-li bolením hlavy, Dostalovy prášky vám zajisté pomohou.